

Pravo-levá orientace obyvatel ČR

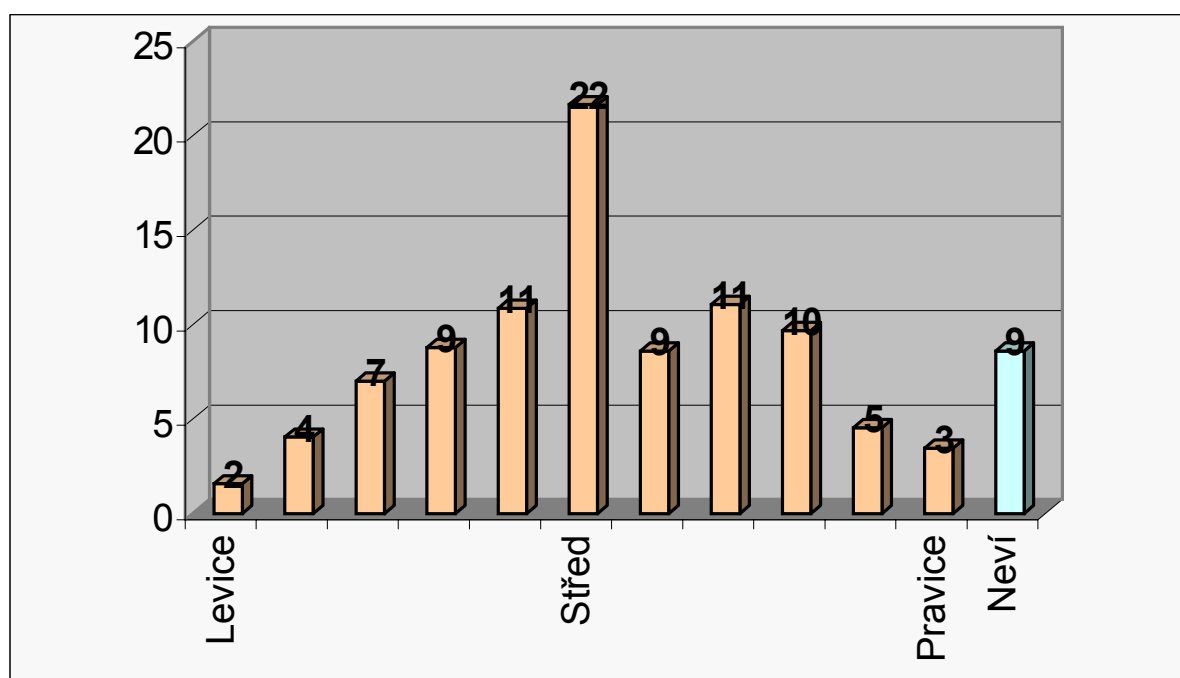
Technické parametry

Výzkum:	Naše společnost 2002
Otázky:	po.2
Termín terénního šetření:	17.-24.10.2002
Počet respondentů:	1017
Reprezentativita:	obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Výběr respondentů:	kvótní výběr
Zveřejněno dne:	6.12.2002
Kód tiskové informace:	po21209
Zpracoval:	Jiří Vinopal

Obecná politická orientace obyvatel ČR je tématem, které CVVM soustavně sleduje otázkou: „V politice lidé někdy hovoří o pravici a levici. Kam byste se sám zařadil na této stupnici?“

Z následujícího grafu je patrné, že na pravo-levém politickém spektru jsou obyvatelé ČR rozloženi tak, jak to odpovídá rozložení většiny znaků v populaci: největší skupina lidí vykazuje průměrné hodnoty (22%) a směrem k okrajům se jejich počet poměrně plynule zmenšuje. Do obou extrémních kategorií se pak zařazuje dohromady už jen 5% ze všech respondentů.

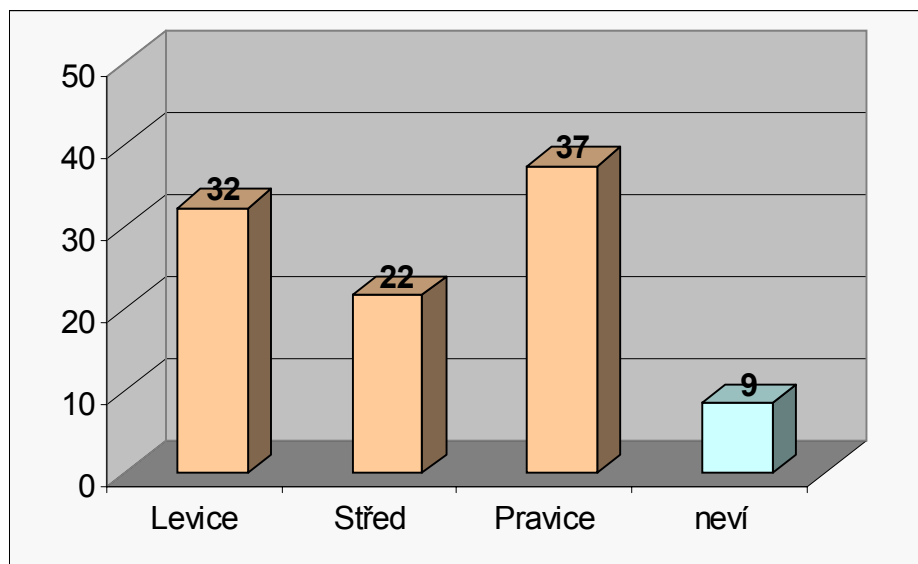
Graf 1.: Rozložení obyvatel na pravo-levém politickém spektru. (Údaje jsou v %)

Pokud bychom se pokusili o zhuštění a zjednodušení této informace, můžeme původní kategorie sloučit a mluvit pak pouze např. o pravici, středu a levici. Při takovém pohledu na získaná data se ukáže, že za levicové se v říjnu označilo o něco méně respondentů, nežli za pravicové, což je názorně vidět z následující tabulky a grafu:

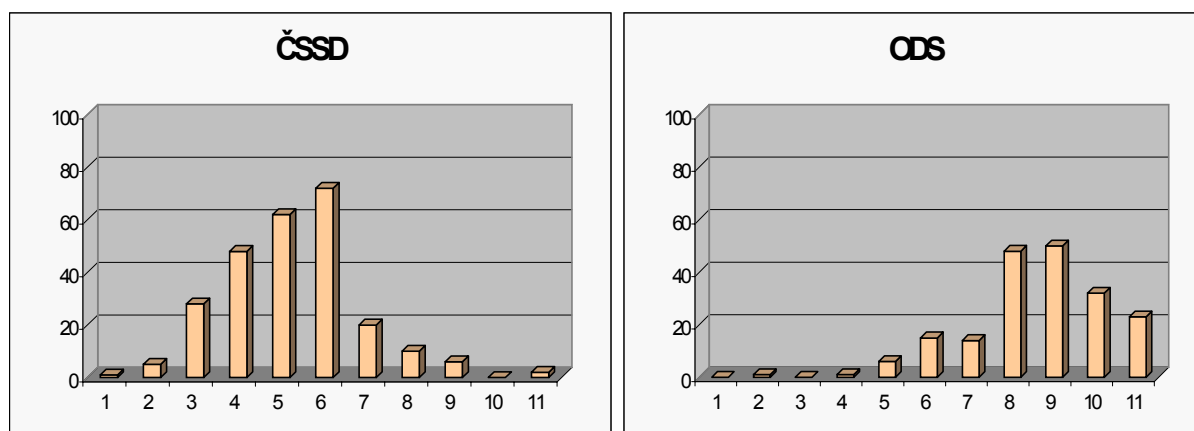
Tabulka1., Graf 2: Pravo-levá orientace - sloučené kategorie (Údaje jsou v %)

Levice	32
Střed	22
Pravice	37
neví	9
celkem	100

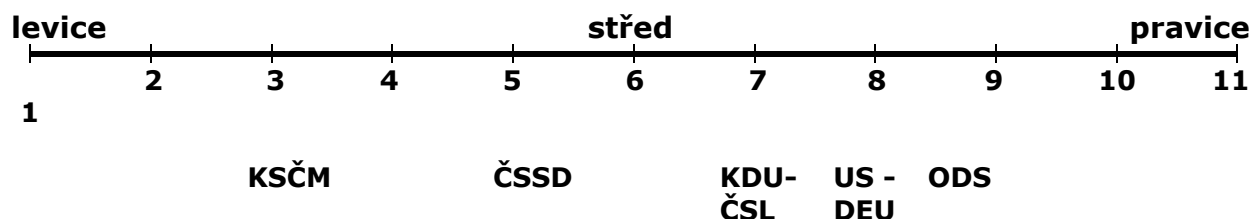

Situování se na pravo-levém politickém spektru pochopitelně u většiny lidí velice úzce souvisí s politickými preferencemi. Proto zřejmě nikoho nepřekvapí závěry, že sympatizanti KSČM se zařazují nejvíce vlevo, příznivci ČSSD a KDU-ČSL nejbližší ke středu, zatímco sympatizanti ODS a US-DEU naopak doprava. Příklad této skutečnosti lze pro ilustraci najít v grafech 3. a 4.:

Graf 3. a 4.: Grafické porovnání pravo-levé orientace u sympatizantů ČSSD a ODS (1 - levice, 11 - pravice, 6 - střed)

Pokud bychom pak na pravo-levé spektrum zařadili samotné skupiny sympatizantů jednotlivých politických stran, pak by stupnice vypadala následovně:

Za výrazně nejlevicovější se označují příznivci KSČM, za nejpravicovější naopak příznivci ODS. Nejblíže středové pozici se pak nacházejí sympatizanti ČSSD - nalevo od středu a zároveň sympatizanti KDU-ČSL - napravo od středu.

Z hlavních sociodemografických ukazatelů je politická orientace výrazněji ovlivněna pouze věkem a vzděláním respondentů. Zjednodušeně lze konstatovat, že do levé poloviny spektra se zařazují především lidé staršího věku a ti s nižším dosaženým vzděláním, se vzrůstajícím vzděláním lze pozorovat tendenci situovat se spíše doprava. Jeden zajímavý rozdíl lze najít i mezi muži a ženami: ženy se obecně zařazují blíže ke středu stupnice, nežli muži (např. do středové kategorie se řadí 46% žen, zatímco mužů jen 36%). To má za následek, že mezi muži lze najít jak více levicově, tak více pravicově vyhraněných, nežli mezi ženami, které tíhnou spíše k neutrálnímu stanovisku.